

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/122470,W-Krakowie-zmarl-byly-dzialacz-opozycji-Miroslaw-Maka.html>
03.05.2024, 19:21

W Krakowie zmarł były działacz opozycji Mirosław Mąka

14 listopada 2020 r. w Krakowie zmarł po ciężkiej chorobie Mirosław Mąka, były działacz opozycji, etnograf oraz pasjonat wspinaczki górskiej, który w latach 2001-2002 był pracownikiem krakowskiego oddziału IPN.

Mirosław Mąka urodził się 1 lipca 1957 r. w Krakowie. Studiował na Akademii Sztuk Pięknych oraz Uniwersytecie Jagiellońskim (Katedra Etnografii Słowian). Był autorem książek i artykułów z zakresu antropologii sztuki i etnografii obszarów andyjskich. Zajmował się także etnografią Polski. Od 40 lat uprawiał alpinizm. Współpracował z magazynem alpinistycznym „Góry”, „Pracami Naukowymi UJ” i czasopismem „Estudios Latinoamericanos”.

Od 1981 r. działał w niezależnym ruchu wydawniczym. W Wydawnictwie „W” składał książki i czasopisma podziemne. Dzięki umiejętnościom zdobytym podczas studiów na ASP wykonywał również projekty okładek. Jedna z nich została włączona do wystawy polskiej literatury podziemnej, która odbyła się w 1984 r. w British Library w Londynie.

Po ogłoszeniu stanu wojennego z dużym poświęceniem uczestniczył w ewakuacji do jednego z klasztorów w centrum Krakowa nielegalnie wydrukowanych książek. Transportował komunikacją miejską i pieszo setki egzemplarzy „bibuły”, które ukrywał w torbach i plecakach. W latach 1981-1983 kolportował ulotki „Solidarności” w środowisku UJ oraz w autobusach i tramwajach. Począwszy od 1982 r. uczestniczył w demonstracjach w Krakowie

Mirosław Mąka (1957-2020). Fot. z zasobów Oddziałowego Archiwum IPN w Krakowie

oraz Nowej Hucie, w tym również w demonstracji z 13 maja 1982 r. na Rynku Głównym, która została brutalnie spacyfikowana przez ZOMO.

W listopadzie 1981 roku Mirosław Mąka uczestniczył w wielodniowym strajku okupacyjnym studentów oraz pracowników w Collegium Maius UJ. W latach 1983-1986 był kurierem z maszynopisami książek i artykułów, które przekazywał szefowi Editions Spotkania w Paryżu, Piotrowi Jeglińskiemu. Przemycane materiały ukrywał wśród sprzętu alpinistycznego.

Był członkiem założycielem Stowarzyszenia Sieć Solidarności. W 2017 r. został uhonorowany medalem „Dziękujemy za wolność”.

Od grudnia 2001 do połowy kwietnia 2002 r. pracował na stanowisku starszego kustosa w krakowskim oddziale IPN. Z pracy zrezygnował ze względu na zły stan zdrowia. Pozostawił po sobie duży dar – przekazał oddziałowemu archiwum IPN 352 woluminy książek oraz 36 fotografii i dokumentów.